

OBEČNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lhán

Měsíčník

Únor 2023

číslo 2

JEDNÁNÍ ZÁSTUPCŮ OBCÍ RADIM A DŘEVĚNICE A ZŠ RADIM

Dne 14. 2. 2023 se opakovaně sešli zástupci obou obcí a ZŠ a MŠ Radim, aby vzájemně diskutovali přijímání dětí do MŠ nejen v letošním roce, ale i v letech budoucích.

Obec Radim v současné době nezřídí školský obvod pro obec Dřevěnice (neuzavře dohodu o spádovosti dětí ze Dřevěnice do MŠ Radim) a to z důvodu velkého počtu radimských dětí do MŠ. Obec Radim však nezamítla možnost přijetí dětí ze Dřevěnice do MŠ v případě volných kapacit. Obec Dřevěnice informovala, že zahájila jednání s jinou obcí o zajištění spádovosti dětí do MŠ. Dřevěnické děti budou do MŠ a ZŠ Radim přijímány nadále dle platných kritérií.

Pro MŠ:

1. Přednostně děti předškolního věku, tedy děti pětileté k 31. 8. 2023 a děti s povoleným odkladem školní docházky, k povinnému předškolnímu vzdělávání, pro něž je mateřská škola spádová-§ 34 školského zákona
2. Děti, které dosáhnou třetího roku věku v roce konání zápisu, pro něž je mateřská škola spádová. Systémem od nejstarší po nejmladší.
3. Děti, které před začátkem školního roku dosáhnou třetího roku věku, pro něž není mateřská škola spádová, systémem od nejstaršího směrem k nejmladšímu.
4. Děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně druhého roku věku, pro něž je mateřská škola spádová a do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

V případě dotazů se obraťte na ředitelku Mgr. Radku Koláčnou, tel.: **731 495 161**.

ZPRÁVY ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

MŠ

Nový rok 2023 začal poněkud hořce, a to nemocností paní učitelek i dětí. První týden byla školka ve zkráceném režimu. Díky spolupráci s rodiči se vše krásně zvládlo a následující týdny byly již bez omezení a tak, jak jsme zvyklí. V průběhu měsíce ledna děti dokončily kurz bruslení a stihl se i parádní výlet do Děčkosvěta v Praze. Na výlet jsme se vydali společně se školáky. Výstava děčkosvěta byla super. Být najednou v zákulisí televizního pořadu, bylo pro děti až magické. Výstava byla interaktivní, takže jsme neváhali a vše si s chutí zkusili. Jako památku jsme si do školky přivezli plyšovou "Děčkoovečku". V brzké době se již podruhé vypravíme do solné jeskyně v Jičíně.

ZŠ

Nejvýznamnější událostí uplynulého měsíce bylo bezpochyby předávání pololetního vysvědčení, které se již podruhé konalo na zimním stadionu v Lomnici nad Popelkou. Tímto aktem jsme zároveň napsali tečku nejen za pololetím, ale i za celým bruslařským kurzem. Pololetní jednodenní prázdniny byly konečně ve znamení zimy, dětem a žákům konečně napadl sníh a mohly si užívat zimních radovánek.

V rámci inovativní výuky jsme ještě před koncem pololetí zavítali do Prahy do Děčkosvěta na interaktivní výstavu. Veškeré aktivity proběhly formou s využitím nových technologií a společným jmenovatelem byla mediální gramotnost. Ovšem za inovativními metodami nemusíme pouze vyjíždět, snažíme se tyto metody v co největší míře zapojovat do běžné každodenní výuky. Sami se o tom budete moci přesvědčit na chystaném Dni otevřených dveří, který proběhne dne 16. 3. 2023 od 8.00 do 12.00 hodin. V tento den budete mít jedinečnou příležitost nahlédnout do dění ve škole i školce. Jsme si jisti, že nejrelevantnější informace, týkající se MŠ a ZŠ získáte pouze od nás. Těšíme se na vaši návštěvu.

Radka Koláčná

TJ Sokol Radim z.s.
zve na

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ BÁL

Kdy: v neděli 5.3.2023 od 14:30 hodin

Kde: hostinec U Růže, Radim

Program: diskotéka, soutěže, tombola

za finanční podpory firmy Radek Tauchman, Dřevěnice 93

OPRAVA RYBNÍČKU VE LHÁNI

V měsíci lednu započala akce ve Lháni z programu MZe ČR „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích – 2. etapa“. Jedná se o akci „Odbahnění a oprava rybníku v obci Radim – Lháň. Výše uvedená akce bude spolufinancována z prostředků Evropské Unie formou Národního plánu obnovy.

Celkové náklady akce	2 165 820,93
Účast státního rozpočtu	1 428 000,00
Vlastní zdroje	737 820,93

Akci realizuje firma OBIS z Nové Paky. Podmínkou čerpání státních finančních prostředků je mimo jiné, že na předmětu podpory nebude vykonávána ekonomická činnost, která by příjemce podpory zvyšoval na trhu, není a nebude po dobu 10 let od ukončení akce provozován intenzivní ani polointenzivní chov ryb. O průběhu akce budete informováni v dalším OZ.

Zdeňka Stříbrná

Základní škola a mateřská škola Radim, okres Jičín

Vás zve na

Den otevřených dveří

Ve čtvrtek 16. března 2023

8:00 - 12:00

Vraťte se s námi zpět do školních lavic a „školkovských“ let

TĚŠÍME SE NA VÁS 😊!

UMĚNÍ VOJENSTVÍ 1600 – 1648

RECENZE KNIHY

Třicetiletá válka ovlivnila celkovou mocenskou rovnováhu v Evropě a před podpisem vestfálského míru docházelo k bitvám na souši i na moři. Pod prapory armád katolické i protestantské strany umírali muži, kteří plnili rozkazy svých velitelů, z nichž generálové Albrecht z Valdštejna a Matyáš Gallas zanechali mj. dějinný odkaz v severovýchodních Čechách jako vlastníci rozsáhlého pozemkového majetku a s ním spojeného hospodářského celku. O třicetileté válce bylo řečeno a napsáno mnohé, ale kniha od Mgr. Tomáše Kocha je poněkud odlišná. V publikaci *Umění vojenství 1600 – 1648* je celkový obraz vojenského života (a smrti v boji) 1. poloviny 17. století popsán pohledem na odlišnou strategii vojenských „škol“ několika zemí, bitevní taktiku jednotlivých armád, celkovou organizaci vojenských těles i jednotlivých bojových formací. Zásluhou autorova badatelského přístupu se lze dovědět informace o vizuálním vnímání bitev a reáliích polních tažení i vojenského tábora, které se týkaly vojáků i osob zajišťujících trén. Značný prostor je věnován postupným změnám vojenství – v této souvislosti je zmíněna reforma lehkého jezdeckta provedená Albrechtem z Valdštejna. Také schopnosti Matyáše Gallase, vrchního velitele císařské armády (po smrti generalissima Valdštejna), jsou objektivně posouzeny – přezdívkou Kazivoj (pro jeho údajnou neschopnost velet velkým bojovým formacím) tedy částečně platila, neboť Matyáš Gallas byl úspěšný zejména při obléhání strategických bodů – hradů, měst, pevností.

Kniha *Umění vojenství 1600 – 1648* je informativně objevným a počtem stran nejrozsáhlejším svazkem edice *Útrapy a hrůzy třicetileté války* - její text doplňují kvalitní černobílé i barevné fotografie, pouze někde si zařadil „tiskařský šotek“.

Mgr. Tomáš Koch - Umění vojenství 1600 – 1648: Základy vývoje taktik a formací v 1. polovině 17. století, edice: Útrapy a hrůzy třicetileté války - sv. 10, ISBN: 978-80-88030-70-6, 218 str. + 16 str. barevné přílohy, 1. vyd., Bohumír Němec – Veduta, České Budějovice v roce 2023 (v tiráži uveden rok 2022).

Autor textu: Stanislav Vaněk

ÚLOVKY ZVĚŘE ZA 04/2022–03/2023

(stav k 31.01.2023)

V HONITBĚ „BRADLEC“:

srnčí – 98, jiná spárkatá – 1

prase divoké – 265

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Kaprase.

V HONITBĚ „ÚBISLAVICE“:

prase divoké – 133, liška – 28, nutrie – 1

prase úhyn – 1, srnčí – 57, srnčí úhyn – 33, jelen/kolouch – 1

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Krause.

Pro OZ zpracoval pytlák M. Říha.

CO NOVÉHO NA TUŽÍNĚ?

... 18. 1. – prvních 5 cm mokrého sněhu v roce 2023, následovala obleva

... nový majitel čp. 8 začal s úklidem uvnitř domu a venkovních prostor

PRANOSTIKY NA ÚNOR

Svatý Radko – na poli hladko.

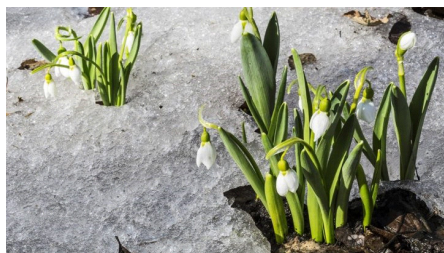
Na svatou Dorotu odmeť sněh od plotu.

Na svatého Valentína zamrzne i kolo mlýna.

O svaté Juliáně připrav vůz a schovej sáně.

Na svatého Matěje do závěje naleje.

Na svatého Matěje pije skřivan z koleje.

Z „Velké knihy českých pranostik“ od Adély Müllerové, vybral M. Říha

ČESKÝ RÁJ ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ

S Jičínem jsou spojeny i další významné osobnosti. Narodil se tu spisovatel Josef Štefan Kubín, básník spisovatel a dramatik Karel Kraus, architekt a výtvarník Vlastislav Hofman, herec Zdeněk Řehoř, spisovatel a scenárista Stanislav Rudolf, studentská léta zde prožili filolog Jan Gebauer, básník Václav Šolc, spisovatelé Antal Stašek a Karel Václav Rais, politik František Ladislav Rieger, ve městě působil i básník a dramatik Jaroslav Vrchlický, stejně jako již zmíněný malíř a režisér animovaných filmů Radek Pilař. Velmi úzký vztah měl k Jičínu básník-nositel Nobelovy ceny Jaroslav Seifert, který sem ve 20. letech 20. století začal jezdit za úřednicí Zemského výboru v Praze Marií Ulrichovou, s níž se také roku 1928 oženil, častým hostem tady býval hudební skladatel Josef Bohuslav Foerster. Ve městě působil kněz, historik, básník a spisovatel Bohuslav Balbín, kterého držel při křtu na rukou sám Albrecht z Valdštejna.

Velmi hmatatelné stopy po sobě v Jičíně zanechal architekt Čeněk Musil (1889 – 1947), absolvent zdejšího gymnázia, kterého na studiích architektury ovlivnil Jan Kotěra. Prožil zde většinu života a kromě urbanistických prací (územní plán města) projektoval i řadu konkrétních objektů – nemocnici, obchodní akademii, Studentský dům, bývalý hotel Slavie, Hospodyňskou školu, rolnickou školu, okresní úřad, živnostenskou školu (dnes střední průmyslová škola), Tržnici nábytku, restauraci na koupališti, mlékárnu, vilovou čtvrť na Čeřovce, spoustu činžovních i rodinných domů.

Přestavěl hotel Paříž, sokolovnu na divadlo, vytvořil i řadu návrhů pro další východočeská města (sokolovna v Lázních Bělohrad, spořitelna v Nové Pace aj.).

Příště Jičín – 13. část

Pro OZ z knihy Český ráj známý i neznámý, zpracoval Miroslav Říha

TJ Sokol Radim z.s. pořádá

LETNÍ POBYTOVÝ TÁBOR

S CELOTÁBOROVOU HROU
pro děti a mládež od 6 do 15 let

**Zbytky u Velkých Hamrů
chata Stará škola
2.7.- 14.7.**

2023

**CENA
4.000 Kč**

PŘIHLÁŠKY ke stažení na:
www.obec-radim.cz/organizace-a-spolky/sokolove

V ceně je zahrnuto ubytování, doprava, stravování, výlety a vstupné
Bližší informace: Štěpánka Kořínková, tel: 604 238 206

za finanční podpory firmy Radek Tauchman, Dřevěnice 93

VČELAŘI HODNOTILI ROK 2022

Včelaři ze ZO Radim se sešli na VČS, kde zhodnotili svoji činnost za minulý rok. Po uvítání všech přítomných a především zástupce OO Jičín přítele Ing. Kareše, přednesl výroční zprávu předseda přítel Bajer. Ve zprávě shrnul činnost ZO Radim v uplynulém roce, výsledky chovu, zdravotní situaci a výnosy medu. Dále se zmínil o řešení aktuálních úkolů, jako je nákazová situace a léčení včelstev, ztráty včelstev po podzimním nakrmení, ohrožení včelstev chemickými postřiky užívanými v zemědělství, potřeba větší rozmanitosti pastvy a dotace na chod naší ZO. Dále poděkoval obecním úřadům Radim a Dřevěnice za finanční dary organizaci. Zároveň se zmínil o snižující se podpoře včelařství ze strany státu, zvýšení energií, inflace, razantní zvýšení ceny cukru. Dosavadní jistoty přestaly platit, donutilo nás to hledat úspory. Zprávu o hospodaření přednesla přítelkyně Válková.

Príspevek za OO ČSV Jičín nám přednesl př. Ing. Kareš. A tak jen ve zkratce, co OO chystá za akce na letošní rok. Jako obvykle včelařský den, kurz chovu matek, kurz pro začínající včelaře. Zároveň nás informoval o ekonomické situaci a plánovaných úsporách ze strany Ministerstva zemědělství pro ČSV. Na závěr svého příspěvku zdůraznil, ať jsme optimisté a věříme, že výpadky dotací ze strany státu se podaří dohodnout. Dále informovala přítelkyně Vošvrdov o akci „Den dětí se včelaři“. Tuto akci jsme uspořádali na ZŠ a MŠ Radim 1. 6. 2022. Toto setkání mělo u dětí velký ohlas a tak paní učitelky uspořádaly výtvarnou soutěž na toto téma. Za namalované obrázky se včelkami děti dostaly drobné dárky. Dále následovala bohatá diskuze. Na závěr popřál přítel Bajer všem pevné zdraví, spokojenost a radost z našich včeliček.

Zpracoval přítel Bajer

OSLAVENCI V BŘEZNU

JAROSLAVA ŘÍHOVÁ	(80)
JIRÍ BUCHMAYER	(60)
TOMÁŠ ADOLF	(60)
VĚRA ALBRECHTOVÁ	(94)
MILUŠE STŘÍBRNÁ	(87)
ELIŠKA FRÝBOVÁ	(88)

SV. VALENTÝN

O svatém Valentýnu slyšel už každý. Věděli jste ale, že je patronem včelařů, cestování nebo epilepsie? Ano, svatý Valentýn má poměrně rozsáhlé duchovní zodpovědnosti. Není jen patronem zamilovaných, jak si mnozí možná mysleli. Včelaři se k němu mohou modlit za dobrou úrodu medu a nosné včely. Další věcí, kterou jste možná netušili je, že lebka svatého Valentýna je vystavena v bazilice Santa Maria v Římě a ozdobena květinami. Kosterní pozůstatky a předměty, které vykopaly a které byly spojovány s tímto svatým, byly následně distribuovány do relikviářů po celém světě. Najdete je například v Anglii, Francii, Španělsku ale také u nás v České republice.

Jak to možná začalo?

Dle některých pramenů údajně Valentýn poslal první „valentýnku,“ – dopis dceři bachaře, která ho ve vězení navštěvovala, a do které se zamiloval. A tak prý vznikla tradice posílání zamilovaných přáníček podepsaných „Od tvého Valentýna“. Čtrnáctý únor vyhlásil svátkem Sv. Valentýna papež Gelasius I. již v pátém století, ve středověku se pak Valentýn stal jedním z nejpopulárnějších svatých v Anglii a Francii. Tradice svátku zamilovaných se časem rozšířila po celém světě a řada zemí ho slaví po svém.

Jak je to u nás?

U nás není tento svátek tak věhlasný jako jinde ve světě. Vystačíme si s květinami, bonboniériami ve tvaru srdce, hrníčky či přáníčky. Dle průzkumů, se do tohoto svátku zapojují především mladí lidé. Proč tomu, ale tak je? Spousta česků je toho názoru, že tento svátek není naším typickým svátkem a proto bychom ho neměli slavit. Pro někoho to zůstane jen komerčním svátkem, kde si hlavně naplní kapsu prodejci a někdo si tento svátek zamiluje a přidá ke svým zvyklostem a tradicím. Je to už jen na každém z nás.

Dominika Křelinová

POČASÍ NA TUŽÍNĚ

2023	01	01-01	2022
průměrná denní teplota v °C	2,4	2,4	10,8
nejnižší ranní teplota v °C	-8	-8	-7
nejvyšší denní teplota v °C	13	13	36
srážky dešťové v mm	46	46	771
srážky sněhové v cm	13	13	40

Zapisuje a zpracovává kronikář Miroslav Říha

HISTORIE OBCE RADIM

V roce 1847 se také v Radimi plně projevily důsledky velké drahoty (strych obilí = 93 litrů stál až 28 zlatých vídeňské měny), doprovázené nedostatkem pracovních příležitostí a možností výdělků. Na faře byla 120 chudým po sedm neděl třikrát týdně poskytována polévka a po čtyři týdny 16 chudým školákům oběd. Na tento účel věnoval částku ve výši 200 zlatých vídeňské měny obchodní správce tkalcovské dílny (kartounky) v Radimi Antonín Vltavský. Kromě toho daroval pro chudé školní děti 9 párů bot z teletiny, 3 páry vlněných punčoch, chudým farníkům 150 bochníků chleba a 18 invalidům 15 zlatých vídeňské měny. Ve dnech vizitace školy pak poskytl chudým školákům 3 zlaté 20 krejcarů a jako prémii pro pilné žáky radimské školy i filiálních škol v Dřevěnici a Valdicích zakoupil 36 knížek. Celkem bylo z darů Antonína Vltavského a dalších sbírek shromážděno 363 zlatých 40 krejcarů vídeňské měny, které mohl využít farář Jelínek ve prospěch chudých.

V červenci 1847 byl na hlavní věž kostela instalován nový železný kříž a do hlavice pod ním vložen pamětní list a několik běžných dobových mincí. Přitom došlo také k opravě nejvyšší části věže od kříže až po lucernu a věžičky uprostřed střechy kostela, obě byly pobity plechem a natřeny olejovou barvou. Rovněž do okenních otvorů ve věži (pod hodinami) byly zasazeny nové, zeleně natřené okenice. Na zaplacení všech těchto oprav poskytla zemská vláda 296 zlatých 23 krejcarů.

Revoluční rok 1848 je v pamětní knize radimské popsán z konzervativních, k monarchii loajálních pozic. Po konstatování, že císař Ferdinand I. (1835-1848) přislíbil 15. března vydání ústavy (konstituce) a kníže Klement Václav Lothar Metternich, státní kancléř a ministr zahraničních věcí, po čtyřiceti letech odstoupil ze svých funkcí, je pozornost soustředěna na zmatky, které konstituční prohlášení způsobilo na místní úrovni.

Došlo k narušení dopravy a pro zastavení tkalcovské práce zůstala většina zdejších obyvatel bez peněz. Aby se zmírnily tyto sociální dopady a předešlo se vypuknutí nepokojů, byla ze strany krajského úřadu i majitele panství učiněna podpůrná opatření. Práce schopní nezaměstnaní si mohli vydělat na stavbě silnic a při vysoušení rybníků. Již zmíněný Antonín Vltavský z místní tkalcovny věnoval 60 zlatých na vylepšení silnice z Radimi do Dřevěnice. Také z výdajů obce lze doložit, že cesty byly nejvíce poškozovány při převozu těžkých nákladů ze zdejší „fabriky“ (výrobky se dovážely na nejbližší železniční stanici, snad do Hořic).

*Pro potřeby Zpravodaje zpracoval Václav Nidrlé
Zdroje – Dr. Jan Stříbrný „Radim v proměnách času“ /Obecní kronika*

ZAPSÁNO V OBECNÍ KRONICE

Únor 2003

Pokračujeme výpisem z obecní kroniky, jak události zaznamenal pan Václav Nidrlé před dvaceti lety.

Počasí s plusovými hodnotami trvalo celou první dekádu. Nejtepleji bylo druhého února + 11°C, teploty neklesly pod 6°C a nebyl ani slabý mrázek. Napršelo 6 mm a sníh mizel. I další dekáda byla teplá, jen po tři dny mráz 2°C. Odpoledne nejčastěji +4°C, ale taky +11°C, napršelo 20 mm. Ve třetí dekádě byla nejnižší teplota -2°C a nejvyšší +7°C. Napršelo v malých dávkách 15 mm, 22. února spadly 3 cm sněhu a na konci měsíce leželo 10 cm.

Na začátku měsíce se do Trutnova odstěhovali Jiří Miller a Zdena Klocová s dcerou Lucií. Hasiči zvali na ples, odstěhovali se Hartmannovi a 9. února se konal hojně navštívený hasičský ples. Po třech týdnech se znovu otevřela prodejna a prodávaly zde Dáša Hátlová a její sestra Kamila Odvárková. 13. února rozkvetly talovíny, na ples maškarní zvali sokolové ze Dřevěnice. U Havlů poráželi jasany u stodoly a 23. února přiletěl první špaček. Poslední dva dny se oteplilo a sníh skoro zmizel. V obci se 28. února objevilo ohromné hejno vran.

Wikipedie – události ve světě a v ČR

- 01. února – při havárii raketoplánu zahynulo všech 7 astronautů na palubě
- 04. února – zanikla Svazová republika Jugoslávie, vzniklo Srbsko a Černá Hora
- 10. února – zemřel cyklista Jan Veselý (*17.06.1923)
- 14. února – zemřel sovětský hokejový brankář Grigorij Mkrtyčan (*03.01.1925)
- 15. února – zemřeli, herec Miroslav Horníček (*10.11.1918)
a cestovatel Jiří Hanzelka (*24.12.1920)
- 20. února – se narodila americká herečka a zpěvačka Olivia Rodrigo
- 28. února – byl prezidentem zvolen Václav Klaus

Pro OZ zpracoval Miroslav Říha

Redakce: M. Danišová, Z. Stříbrná, M. Říha, V. Nidrlé, Š. Kořínková,
R. Koláčná, P. Stříbrná

Grafická úprava: D. Křelinová

Kontakt: zpravodaj@obec-radim.cz, www.obec-radim.cz

Tisk a distribuce: OÚ Radim

Počet výtisků: 250 ks